

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

(для студентів 5 курсу денної форми навчання
спеціальності 7.03050901 – «Облік і аудит»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Фінансова діяльність підприємств» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальності 7.03050901 – «Облік і аудит») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Т. В. Момот, Д. В. Сисоєв. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 14 с.

Укладачі: Т. В. Момот,
Д. В. Сисоєв

Рецензент: к.е.н., доц. К. А. Мамонов

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою обліку і аудиту, протокол № 1 від 30.08.2010.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	9
2.2. Зміст дисципліни.....	9
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	10
2.2.2. Лекційний курс.....	10
2.2.3. Практичні заняття.....	10
2.2.4. Індивідуальні заняття.....	11
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	11
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	12
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	12

ВСТУП

Дисципліна «Фінансова діяльність підприємств» за освітньо-професійною програмою має статус вибіркової. Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

СВО ХНАМГ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика (варіативна компонента) спеціаліста спеціальності «Облік і аудит», 2004.

СВО ХНАМГ «Освітньо-професійна програма (варіативна компонента) спеціаліста спеціальності «Облік і аудит», 2007.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста спеціальності 7.03050901 «Облік і аудит», Харків, 2011.

Програма ухвалена кафедрою обліку і аудиту (протокол № 1 від 30.08.2010 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: отримання студентами базових знань з практичних питань організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Вивчення особливостей процесів пов'язаних із збільшенням статутного капіталу, емісією акцій чи облігацій, управлінням інвестиційними вкладеннями, розробкою дивідендної політики підприємства, методами оцінки вартості підприємства, управлінням грошовими потоками.

1.1.2. Предмет вивчення дисципліни: система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі мобілізації ресурсів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання і визначення найефективніших шляхів вкладення коштів.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Економіка підприємства	Вихідна дисципліна
2. Фінансовий облік	
3. Фінансовий менеджмент	
4. Інвестиційний менеджмент	
5. Гроші та кредит	
6. Фінанси підприємств	
7. Економічний аналіз	
8. Фінансовий аналіз	
9. Звітність підприємств	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. Фінансова діяльність підприємств (3/108)

ЗМ 1. Концептуальні основи та джерела фінансової діяльності підприємства
(1 /36)

1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.
3. Зовнішні джерела формування власного капіталу підприємств.

4. Внутрішні джерела фінансування підприємства.
5. Дивідендна політика підприємства.

ЗМ 2. Фінансові механізми інвестування діяльності підприємства (1/36)

1. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.
2. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.
3. Фінансування спільних інвестицій.

ЗМ 3. Фінансова реорганізація та контролінг на підприємстві (1/36)

1. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.
2. Фінансовий контролінг.

1.3. Освітньо – кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері
1. Вміти проводити розрахунки чистого грошового потоку підприємства	Виробничі	Облікова
2. Вміти складати реорганізаційний, передавальний та роздільний баланси		
3. Вміти проводити оцінку майна підприємств у разі реорганізації		
1. Вміти оцінювати дохідність активів та визначати потребу підприємства в капіталі	Виробничі	Фінансово-економічна
2. Вміти розраховувати емісійний дохід		
3. Вміти проводити оцінку ефективності дивідендної політики та розраховувати розмір дивідендів та податок на дивіденди		
1. Знати організацію фінансової діяльності підприємств	Виробничі	Організаційна
2. Вміти обґрунтовано приймати рішення про вибір правової форми організації бізнесу		
1. Аналізувати звіт про рух грошових коштів та звіт про власний капітал	Виробничі	Контрольно-аналітична
2. Аналізувати фактори, які впливають на ринковий курс акцій		
3. Вміти регулювати фінансову діяльність суб'єктів господарювання з точки зору права		

1.4. Рекомендована основна навчальна література:

ОСНОВНА

1. Україна. Господарський кодекс України: Від 16 січня 2003р. № 436 – IV. – Харків: ТОВ «Одисей», 2003. – 248 с.
2. Україна. Закони. Про цінні папери й фондовий ринок. № 3480-IV від 02.03.2006 р. // www.kiev.rada.ua
3. Україна. Закони. Про власність // Відомості Верховної Ради України. – 1991. -№ 20. – С. 523. // www.kiev.rada.ua
4. Україна. Закони. Про інвестиційну діяльність. Від 18 вересня 1991 р. № 1560. // www.kiev.rada.ua
5. Україна. Закони. Про інформацію. Від 6 квітня 2000 р. № 1642-III (із змінами і доповненнями). // www.kiev.rada.ua
6. Україна. Закони. Про оподаткування прибутку підприємств // Галицькі контракти. – 1998. - №47. – С .4.
7. Кравчук О. М., Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.
8. Момот Т.В. Вартісно-орієнтоване корпоративне управління: від теорії до практичного впровадження. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 380 с.
9. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О. О. Терещенко, Я. І. Невмержицький, А. П. Куліш та ін.; За заг. ред. О. О. Терещенка. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2009. – 312 с.

ДОДАТКОВА

1. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління / Т.С. Клебанова, О.М. Бондар, О.В. Мозенков та ін. / За ред. О.В. Мозенкова. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 272 с.
2. Ковалёв А.И., Привалов В.П. Анализ финансового состояния предприятия. – Изд. 5-е, перераб. и доп. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2001. – 256.
3. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності. 3-тє вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2005. – 156 с.
4. Назарова Г.В. Організаційні структури управління корпораціями. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 420 с.
5. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 317 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Фінансова діяльність підприємств

Мета вивчення дисципліни – отримання студентами базових знань з практичних питань організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Предметом даної дисципліни є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі мобілізації ресурсів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання і визначення найефективніших шляхів вкладення коштів.

Аннотация

Финансовая деятельность предприятий

Цель изучения дисциплины – получение студентами базовых знаний по практическим вопросам организации финансовой деятельности субъектов хозяйствования. Предметом данной дисциплины является система финансово-экономических отношений, которые возникают в процессе мобилизации ресурсов для финансирования операционной и инвестиционной деятельности субъектов хозяйствования и определения самых эффективных путей вложения средств.

Abstract

Financial activity of the enterprise

The receipt by the students of base knowledges is the purpose of study of discipline on the questions of organization of financial activity of management subjects. The system of finance and economics relations is the article of this discipline, that arises up in the process of mobilization of resources for financing of operating and investment activity of subjects of management and determination of the most effective ways of investment.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента

за напрямками підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ годин	Триместр (и)	Години								Екзамен (триместр)	ПМК (триместр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КР	РГЗ		
7.03050901 – «Облік і аудит»	3/108	1	48	24	24		60					1

2.2. Зміст дисципліни

Модуль. Фінансова діяльність підприємств

(3/108)

ЗМ 1. Концептуальні основи та джерела фінансової діяльності підприємства (1/36)

1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.
3. Зовнішні джерела формування власного капіталу підприємств.
4. Внутрішні джерела фінансування підприємства.
5. Дивідендна політика підприємства.

ЗМ 2. Фінансові механізми інвестування діяльності підприємства (1/36)

1. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.
2. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.
3. Фінансування спільних інвестицій.

ЗМ 3. Фінансова реорганізація та контролінг на підприємстві (1/36)

1. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.
2. Фінансовий контролінг.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи, годин			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	СРС
Модуль 1.	3 / 108	24	24	-	60
ЗМ 1.1. Концептуальні основи та джерела фінансової діяльності підприємства	1 / 36	8	8	-	20
ЗМ 1.2. Фінансові механізми інвестування діяльності підприємства	1 / 36	8	8	-	20
ЗМ 1.3. Фінансова реорганізація та контролінг на підприємстві	1 / 36	8	8	-	20

2.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
	7.03050901
ЗМ 1. Концептуальні основи та джерела фінансової діяльності підприємства	8
Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	1
Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	1
Тема 3. Зовнішні джерела формування власного капіталу підприємств.	2
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства.	2
Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	2
ЗМ 2. Фінансові механізми інвестування діяльності підприємства	8
Тема 1. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	4
Тема 2. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	2
Тема 3. Фінансування спільних інвестицій.	2
ЗМ 3. Фінансова реорганізація та контролінг на підприємстві	8
Тема 1. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	4
Тема 2. Фінансовий контролінг.	4
Разом	24

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
	7.03050901
1	2
ЗМ 1. Концептуальні основи та джерела фінансової діяльності підприємства	8
Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	1
Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	1

Продовження табл.

1	2
Тема 3. Зовнішні джерела формування власного капіталу підприємств.	2
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства.	2
Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	2
ЗМ 2. Фінансові механізми інвестування діяльності підприємства	8
Тема 1. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	4
Тема 2. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	2
Тема 3. Фінансування спільних інвестицій.	2
ЗМ 3. Фінансова реорганізація та контролінг на підприємстві	8
Тема 1. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	4
Тема 2. Фінансовий контролінг.	4
Разом	24

2.2.4. Індивідуальні завдання.

Програмою дисципліни не передбачено виконання індивідуальних завдань для студентів.

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач та аналізу ситуацій.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
1	2
ЗМ 1. Концептуальні основи та джерела фінансової діяльності підприємства	20
Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	4
Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	4
Тема 3. Зовнішні джерела формування власного капіталу підприємств.	4
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства.	4
Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	4

Продовження табл.

1	2
ЗМ 2. Фінансові механізми інвестування діяльності підприємства	20
Тема 1. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	8
Тема 2. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	6
Тема 3. Фінансування спільних інвестицій.	6
ЗМ 3. Фінансова реорганізація та контролінг на підприємстві	20
Тема 1. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	8
Тема 2. Фінансовий контролінг.	12
Разом	60

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

	Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
	Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.	Тестовий контроль №1.	20
ЗМ 2.	Тестовий контроль №2.	20
ЗМ 3.	Тестовий контроль №3.	20
	Підсумковий модульний контроль (письмовий)	40
	Всього за модулем	100%

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.4 Інформаційно – методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ
1. Рекомендована основна навчальна література	
Україна. Господарський кодекс України: Від 16 січня 2003р. № 436 – IV. – Харків: ТОВ «Одисей», 2003. – 248 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
Україна. Закони. Про цінні папери й фондовий ринок. № 3480-IV від 02.03.2006 р. // www.kiev.rada.ua	ЗМ 1.1
Україна. Закони. Про інвестиційну діяльність. Від 18 вересня 1991 р. № 1560. // www.kiev.rada.ua	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
Кравчук О. М., Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ
Момот Т.В. Вартісно-орієнтоване корпоративне управління: від теорії до практичного впровадження. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 380 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О. О. Терещенко, Я. І. Невмержицький, А. П. Куліш та ін.; За заг. ред. О. О. Терещенка. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2009. – 312 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
2. Додаткова навчальна література	
Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління / Т.С. Клебанова, О.М. Бондар, О.В. Мозенков та ін. / За ред. О.В. Мозенкова. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 272 с.	ЗМ 1.2
Назарова Г.В. Організаційні структури управління корпораціями. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 420 с.	ЗМ 1.1
Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 317 с.	ЗМ 1.2, ЗМ 1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Фінансова діяльність підприємств»
(для студентів 5 курсу денної форми навчання
спеціальності 7.03050901 – «Облік і аудит»)

Укладачі: **МОМОТ** Тетяна Валеріївна,
СИСОЄВ Дмитро Володимирович

В авторській редакції
Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 363 Р

Підп. до друку 4.04.2012 р.	Формат 60х84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 1,2
Тираж 10 пр.	Зам. № 8644

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.